

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1937 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition rörande tillämpning i vissa fall av bestämmelserna i lagen den 30 juni 1934 (nr 444) om ändring i vissa delar av lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst-innehavares rätt till pension.

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1937 dagtecknad proposition nr 110, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att Kungl. Maj:t må, efter prövning i varje särskilt fall i enlighet med av föredragande departementschefen angivna riktlinjer, förklara, att bestämmelserna i lagen den 30 juni 1934 (nr 44) om ändring i vissa delar av lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension må vinna tillämpning å tjänst innehavare, som avses i övergångsstadgandet till förstnämnda lag, utan hinder av att i övergångsstadgandet föreskriven anmälan icke blivit verkställd.

Genom lag den 30 juni 1934 (nr 444) om ändring i vissa delar av lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension genomfördes vissa ändringar i sistnämnda lag i syfte att bringa denna i närmare överensstämmelse med bestämmelserna i civila tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1934 (nr 442).

Lagen den 30 juni 1934 trädde i kraft den 1 juli 1935, men enligt en övergångsbestämmelse till lagen skulle för den, vilken vid denna tidpunkt innehade tjänst, som i lagen avses, och vilken ej på grund av särskilda stadganden var skyldig att underkasta sig ändrade bestämmelser i fråga om pension, äldre föreskrifter lända till efterrättelse, där ej tjänst innehavaren inom tre månader efter lagens ikraftträdande eller alltså före den 1 oktober 1935 anmälde, att lagens bestämmelser finge äga tillämpning å honom.

Av propositionen inhämtas, att vissa befattningshavare, vilka den 1 juli 1935 innehade i 1907 års civila pensionslag avsedd tjänst och vilka alltså berördes av det i lagen den 30 juni 1934 intagna övergångsstadgandet, anhållit, att bestämmelserna i sistnämnda lag måtte få äga tillämpning å dem, utan hinder av att de icke verkställt i övergångsstadgandet omförmäld anmälan.

De åsyftade befattningshavarna hade på grund av bristande kännedom om innebörden av de år 1934 beslutade ändringarna i 1907 års civila pen-

sionslag eller till följd av förbiseende uraktlåtit att inom föreskriven tid verkställa anmälan om önskan att övergå å de nya bestämmelserna, oaktat dessa, såvitt kunnat bedömas med utgångspunkt från de vid denna tid föreliggande förhållandena, måste anses hava för befattningshavarna inneburet övervägande fördelar. En tillämpning å sökandena av de nya bestämmelserna skulle medföra, att den genom dessa bestämmelser stadgade förmånligare reduktionsregeln vid förening av olika pensioner bleve för dem gällande ävensom att tillgodoräknande såsom tjänstår av tjänstgöring utom statens tjänst, i den mån sådan fråga uppkomme, kunde medgivas av Kungl. Maj:t utan att frågan, såsom tidigare varit fallet, behövde underställas riksdagens prövning. De över omförmälda ansökningar hörda myndigheterna — skolöverstyrelsen och statskontoret — hava i huvudsak tillstyrkt bifall till ansökningarna.

Föredragande *departementschefen* har anfört huvudsakligen följande:

»Även för min del anser jag skäligt, att i fall som de förevarande — där således icke omständigheter, som inträffat efter den föreskrivna tiden för anmälan verkställande, kunna antagas hava påverkat befattningshavarens ställningstagande till frågan om de nya bestämmelsernas tillämpning å honom — medgivande lämnas befattningshavaren att få dessa nya bestämmelser å sig tillämpade utan hinder av underlåtenheten att göra vederbörlig anmälan.

Då övergångsstadgandet till lagen den 30 juni 1934 tillkommit under riksdagens medverkan, torde den av mig nu väckta frågan om tillämpning efter särskilt medgivande av bestämmelserna i lagen böra bliva föremål för riksdagens övervägande. Det synes mig emellertid icke erforderligt att påkalla riksdagens beslut i varje särskilt ärende av nu ifrågavarande beskaffenhet, som kan uppkomma, utan förordar jag, att riksdagens bemyndigande inhämtas därtill, att Kungl. Maj:t må i fall, som av mig åsyftats, efter prövning av föreliggande omständigheter kunna medgiva tillämpning av de i lagen den 30 juni 1934 meddelade bestämmelserna. Jag förutsätter härvid, att i fall, som kunna yppa sig först någon längre tid efter nämnda lags ikraftträdande och där anledningen till befattningshavares underlåtenhet att verkställa föreskriven anmälan icke klart låter sig bedöma, medgivande som nu avses icke skall ifrågakomma.»

Utskottet.

På av departementschefen anförda skäl tillstyrker utskottet, att riksdagen lämnar Kungl. Maj:t det begärda bemyndigandet. Utskottet hemställer förty,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 mars 1937.

På bankoutskottets vägnar:

BJ. HOLMGREN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Ehrnberg, Lindley*, Leffler*, Johansson* i Friggeråker*,
Bjurström, Berling, Nilsson i Mölndal och *Danielsson*;

från andra kammaren: herrar *Holmgren, Lovén, Paulsen, Andersson* i Falkenberg,
Gustavson i Västerås, *Osberg, Andersson* i Lindome och *Mattsson**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
